RESPUBLİKA FƏNN OLİMPİADALARI
BAKI - 2017

TARİX – IX SİNİF

Şənbə, 22 aprel 2017

1. Verilmiş tapşırığı qarşısında *hə* və ya *yox* cavablarını işarələməklə (v) yerinə yetirin: (10 bal)

N:	Tapşırıqlar	Hə	Yox
1.	Strabonun yazdığına əsasən, Kanidi iber və alban hökmdarlarına qalib gəlmişdi		
2.	E.ə. 390-cı ildə keltlər Roma üzərinə hücuma keçmişdilər		
3.	Venesiya XIV əsrdə öz yeganə rəqibi olan Bizansı Şərqlə ticarətdə vasitəçilikdən sıxışdırıb çıxardı		
4.	Uzun Həsənin "Qanunnamə"si kəndlilərin vəziyyətini yaxşılaşdırmışdı		
5.	Şəki xanı Məhəmmədhəsən xanın dövründə vergi, feodal münasibətləri, sosial təbəqələrin hüquq və vəzifələrini nizama salan qanunnamə hazırlanmışdı		
6.	1878-ci il Şəhər Əsasnaməsinə görə, Şəhər İdarəsinin başçısını qubernator təyin etsə də, Daxili İşlər Nazirliyi təsdiq etməli idi		
7.	XIX əsrin sonlarında Kənd cəmiyyətləri ibtidai kənd məktəblərinin saxlanılması xərclərini ödəyirdi		
8.	1843-cü il Ərzurum sülhünə görə, Süleymaniyyə şəhəri Osmanlılara verildi, Xürrəmabad isə Qacarlara qaytarıldı		
9.	İngiltərədə XIX əsrdə həyata keçirilən II parlament islahatı və Azərbaycanda həyata keçirilən 1878-ci il Şəhər islahatına əsasən, seçkilərdə iştirak etmək üçün əmlak senzi müəyyən edilmişdi		
10.	XX əsrin əvvəllərində Fransa sənayenin ümumi inkişafına görə Avropada ikinci yerdə idi		

2. Mətni tamamlayın: (10 bal)

Astronomiyanın inkişafında xüsusi rol oynamış İsfahan, Marağa, Səmərqənd rəsədxanaları tikilmişdi. Dövrün görkəmli alim və şairi _____________ İsfahan rəsədxanasının başçısı olmuşdu. Onun tərtib etdiyi _______________ miladi təqvimindən daha dəqiq hesablamalara əsaslanırdı. Digər görkəmli türk astronomu _____________ ulduz bürclərinin dövrü adını (siçan, öküz, bəbir, dovşan, timsah, ilan, at, qoyun, meymun, toyuq, it, donuz) _________ dillərində vermişdir. Teymuri hökmdarı və görkəmli astronom ____________ Günəş, Ay və ulduzların hərəkətlərini göstərən cədvəl düzəldib Ay və Günəşin __________ müəyyən etmişdi. Tibb elminin inkişafına xüsusi diqqət yetirilirdi. Osmanlı dövlətinin _____________ və Azərbaycanın Təbriz şəhərlərində ___________ adlı xəstəxanaları açılmışdı. Görkəmli Azərbaycan alimi _____________________

tibbə aid əsərləri Şərqdə böyük şöhrət qazanmışdı. Məşhur türk admiralı __________ tərtib etdiyi dəniz atlasına Amerika qitəsini daxil etmişdi. Bu onu göstərirdi ki, avropalıardan daha əvvəl türk coğrafiyaçıları, səyyahları Amerika qitəsi haqqında məlumatlara malik idilər.

3. Xəritə-sxemdə <u>İ.V. Höte</u>, <u>Ç. Dikkens</u>, <u>O. Balzak</u>, <u>F. Şopen</u> və <u>H. İbsen</u> kimi mütəfəkkirlərin formalaşdığı dövlətlərin ərazilərini rəngləməklə qeyd edin və həmin dövlətlərin adını yazın: (10 bal)

RESPUBLİKA FƏNN OLİMPİADALARI
BAKI - 2017

4. XVIII əsrdə Səfəvilərin digər dövlətlərlə imzaladığı müqavilələrə dair cədvəl tərtib edin və məlumatları daxil edin: (10 bal)

RESPUBLİKA FƏNN OLİMPİADALARI
BAKI - 2017

5. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin dövlət idarəetməsinə dair sxem çəkərək məlumatları daxil edin və onu təhlil edin: (10 bal)

RESPUBLİKA FƏNN OLİMPİADALARI
BAKI - 2017

6. XVII əsrin sonlarında Səfəvilər dövlətində yaranmış pul böhranını aradan qaldırmaq üçün əsaslandırılmış layihə hazırlayın (maksimal 1 səhifə həcmində): (10 bal)